

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatum Serie Vigessim-Octavum De Matrimoniis, &
Sponsalibus, cum Indicibus necessariis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

Qualiter coniugibus & sponsis liceant amplexus, oscula, & tactus impudici.
§. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76659)

provenit; ad summum namque vires minuantur aliquantulum, quod nullius considerationis est, neque à præceptis exequendis excusat. Atque ita docent Navarr. cap. 2. 1. num. 6. Sanch. lib. 9. disp. 3. num. 10. Valen. 2. 2. disp. 9. q. 2. punct. 5. vers. necessestas excusat. Coninch. disp. 34. dub. 2. num. 18. Galpar Hurtado disp. 10. de matrim. difficult. 11. num. 50. Basil. Ponce. & Layman supra. Ob eandem rationem vxor aduertens ob se iunia se reddi pallidam, vel deformem; ita vt viro occasionem præbeat, vt ab ea animum auertat, & ad alienas se applicet, obligata est à prædictis desistere. Sic Sanch. Basil. Hurtado, & Coninch supra.

§ II.

Qualiter coniugibus, & sponsis liceant amplexus, oscula, & tactus impudici?

1. *Seculsa causa virgente tactus impudici mortales sunt, si ad se pollutionis periculum.*
2. *At causa virgente prædicta licent in coniugibus.*
3. *Prædictos tactus exercitios, ubi copula haberi nequit, aliquibus placet esse mortales. Verius est oppositum.*
4. *Quando exercentur ab vno coniuge in absentia alterius, mortales sunt iuxta communem sententiam.*
5. *Probabile est à mortali excusari.*
6. *Tactus, quibus membra virile, in vas præposterum femina reficitur mortales sunt: qui dquid alij contra sentiant.*
7. *Sponsis de futuro licita sunt oscula, amplexus, & tactus alia honesti, secus de se turpes.*

1. **F**erè omnes Doctores conveniunt, tactus in partibus verendis seculsa causa virgente esse mortales, si ad se pollutionis periculum etiam non intentat. Nam esto huiusmodi tactus liciti sint coniugatis; eo quod sit via, & medium ad copulam habendam: at cum sub hac ratione non assumuntur, si periculum adest pollutionis, illiciti omnino redduntur, quippe tam coniugatus, quam solutus tenetur non procurare seminis effusionem: at adhibere causas proximè & per se pollutionem excitantes, sicuti sunt tactus turpes, est virtualiter pollutionem procurare. Ergo in eo euentu prædicti tactus omnino illiciti sunt. Atque ita ex omnium sententia tradit Sanch. lib. 9. de matr. disp. 4. §. num. 16. in ulto num. 34. Vazq. 1. 2. disp. 11. §. cap. 2. Coninch. disp. 34. dub. ult. concl. 2. & alij passim.

2. Notanter dixi *seculsa causa virgente*: nam ex huius interuentu pollutio ex prædictis tactibus subsecuta non censetur volita, & procurata, sed permilla, vt Chirurgus tangens verenda læsi cum pollutionis periculo abique periculo consentens à peccato excusatur. Quia ratione amplexus, oscula, & tactus alia honesta à mortali in coniugibus excusantur, etiam si pollutionis non intentat periculum adest, quia adest virgens causa eos exercendi; nempe ad mutuum amorem indicandum, & fovendum, sicuti bene notavit Sanch. lib. 9. disp. 4. §. num. 38. Secus verò dicendum de tactibus inhonestis, tamen ab altero coniuge petantur, quia interueniente pollutionis periculo, non habet ius illos petendi, ideoque cessat causa virgens, que illos honestare potest, esto contrarium videatur sentire Sanch. dicta disput. 4. §. num. 35. cuius doctrina corrigitur ex temperamento, & limitatione ab ipso *ibidem* posita.

Seculsa autem pollutionis periculo prædicti tactus alia turpes, & inhonesti liciti sunt in coniugibus. Si enim copula coniugalis illis licita est, licere debent media, quæ ad ipsam per se referuntur, sicuti tradunt Doctores prædicti.

3. Solum est dubium, quando prædicti tactus exercentur eo in loco, in quo copula coniugalis haberi nequit, vel exercentur abique animo habendi copulam, sed solum ob captandam eorum delectationem. Tunc enim non videntur licere, cum cesset causa, ob quam permittuntur scilicet iuuare naturam ad copulam coniugalem. Sic Antonin. 3. p. tit. 1. cap. 20. §. 6. Syluest. verbo *Debitum*. q. 9. numero 7. Margarita Confessorum 6. præcepto casu. 7. Humada super leg. 2. tit. 1. part. 1. glossa. 2. num. 18. Sed rectius Sanch. lib. 9. disput. 4. §. num. 12. Vazq. 1. 2. disp. 11. §. num. 3. & 4. Coninch. disp. 34. dub. ult. in fine. Galpar Hurtado disp. 10. difficult. 10. num. 46. excusant prædictos tactus, oscula, & amplexus à culpa lethali, quia non honestantur ex copula, ad quam suapte natura referuntur, sed ex matrimonio, quod ius ad copulam tribuit, & consequenter ad media, quæ per se ad habendam copulam referuntur.

4. Gravior difficultas est, Quando prædicti tactus ob eorum delectationem exercentur ab vno coniuge in absentia alterius, an eo casu sint mortales? Et quidem si coniux absens speratur proximè venturus, prædicti tactus culpa vacant, si eos exerceas animo copulam cum illo habendi, quia cen-

sendus es quasi in præsentia illos exercere, & te ad coitum coniugalem præparare, vt bene Vazq. 1. 2. disp. 11. §. num. 4. At si habeatur prædicti tactus abique animo coniugalis copulæ sola causa percipiendæ voluptatis, credit Vazq. supra, & Armilla, verbo *Impudicitia*. num. 3. esse mortale. Moueri possunt, quia ex matrimonio non habes potestatem tuo corpore vtendi, nisi quatenus necessarium est, vt ab altero debitum petas, vel illi reddas, at in præsentia casu nec debitum petere, nec reddere intendis. Non igitur tibi licet prædictus vsus. Deinde illi tactus, & carnis commotio ex se referuntur ad pollutionem, vel coitum. Ad coitum autem vt impossibile nequam referri possunt. Restat ergo, vt ad pollutionem referantur. Ergo sunt omnino illiciti.

5. Ceterum etsi prædicta sententia tenenda, & consulenda sit, oppositam autem, quam defendit Sanch. lib. 9. disp. 4. §. num. 16. Ochagavia, tract. 5. de matr. q. 12. Galpar Hurtado disp. 10. difficult. 10. num. 47. probabilem esse censo, eo quod illi tactus, vt potè coniugis natura sua referuntur ad copulam coniugalem, à qua relatione non eximuntur, ello copulam non intendas, vel impossibile sit ob alterius coniugis absentiam. Hæc enim per accidens contingunt, quæ relationem intrinsecam illorum tactuum non mutant. Præterea sicut ex matrimonio prouenit copulæ coniugali honestas, sic tactibus, qui copulæ deferre possunt, tamen per accidens non deseruiunt.

6. Sed quid dicendum de tactibus, quibus membrum virile in vas præposterum feminae intromittitur, vel in eius superficie reficitur animo non ibidem consummandi, sed se excitandi ad consummationem in vase naturali. Aliquibus videri possit hoc non esse peccatum mortale, quia licitum est iuuare naturam tactibus ad copulam coniugalem: illi autem tactus etsi videantur ad Sodomiticam copulam referri, de facto tamen non referuntur. Ergo eorum inordinatio culpam venialem non excedit. Quod confirmari potest ex eo quod tactus, quibus pudendum in os feminae intromittitur, vel in eius cura reficitur abique animo ibidem consummandi, sed potius animo coniugalem copulam habendi, communiter Doctores tenent teste Sanch. lib. 9. disp. 17. num. 4. & §. non esse culpam mortalem, tamen illa membra coniugali copulæ apta non sint. Ergo idem erit de vase præposterum: atque ita indicat Navarr. l. 5. consilior. tit. de penitent. & remiss. cons. 7. Et de refractione pudendi in superficie vas præposterum affirmat expressè Sanch. dicta disp. 17. num. 5. culpam venialem non excedere, tamen si de intromissione pudendi in vas præposterum contrarium sentiat. Ceterum non solum de intromissione membri virilis in vas feminae præposterum (quod certum esse debet), sed etiam de refractione illius in prædicti vas superficie, exitimo esse peccatum mortale, tamen ab his periculum pollutionis, & fiat animo consummandi in vase naturale feminae, quia prædicti tactus censendi sunt Sodomiticæ copulæ inchoatio, eo quod ex se, & spectata eorum natura ad ipsam referantur, quam relationem non tollit agentis intentio. Secus est cum os feminae, vel eius cura, aliaque corporis partes tangendæ assumuntur ad excitandam naturam, quia spectata coniugum conditio, & frequentis vsus, & consuetudine se cognoscendi illis partibus veniunt, vt maiori cum voluptate copulam coniugalem habeant: sic docuit Basil. Ponce. lib. 10. cap. 11. num. 5.

7. Superest dicendum de sponsis de futuro? Breviter respondeo illis licitos esse amplexus, oscula, & tactus alia honestos, secus de se turpes, quia ratione contractus iuribus habere videntur vtendi illis mediis ex se indifferentibus que mutuum amorem excitant, & fouent, ideoque sic est vsus, & consuetudine introductam, abesse tamen debet pollutionis, vel coitus periculum: sic docent Navarr. cap. 14. n. 18. & cap. 16. num. 12. Valen. 2. 2. disp. 9. q. 3. p. 3. ad finem. Saa verbo, *Incuria*. §. oscula, & tactus. Sanch. plures referens, disputat. 4. §. num. 48.

§. III.

Qualiter coniuges vt matrimonio debeant vt à culpa immunes sint?

1. *Vasi naturali viri debent, nec est mortale, etiam si in accidenti aliqua sit variatio.*
2. *Affirmant plures coniuges copulam incipientes, obligatos esse eam absolueri. Alij prædictam sententiam temperant.*
3. *Quid sentiendum?*
4. *Non est opus, vt viriusque coniugis seminatio concurrat.*
5. *Femina prius seminans obligata est expectare viri seminationem.*
6. *Verius est recedente viro non esse licitum femina se promouere ad seminandum.*
7. *Si post contractum matrimonium nequeat vir intra sua seminare, dum est aucta impotentia copulam possunt, secus si certa sit.*